

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ  
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ  
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ  
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»  
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Вченою радою

Протокол № 80.08. від 80.08. 2024 року

Голова Петро БОЙЧУК



**УВЕДІНО В ДІЮ**

Наказ ректора № 81

від 08.09. 2024 року

**СХВАЛЕНО**

на засіданні кафедри теорії і методики  
дошкільної освіти

Протокол № 8 від 27.06. 2024 року

Завідувач кафедри

Алла БУБІН

**ПОГОДЖЕНО**

Гарант освітньо-професійної програми

Дошкільна освіта

Євгенія ДУРМАНЕНКО

«27» 06 2024 року

**ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ  
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Галузь знань: **01 Освіта/Педагогіка**

Спеціальність: **012 Дошкільна освіта**

Освітня кваліфікація: **Бакалавр дошкільної освіти**

Професійна кваліфікація: **Вихователь закладу дошкільної освіти**

## 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Програма практичної підготовки (далі – Програма) є основним навчально-методичним документом у КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, що забезпечує комплексний підхід до організації усіх видів практик здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта (освітня кваліфікація: бакалавр дошкільної освіти, професійна кваліфікація: вихователь закладу дошкільної освіти), їх системність, безперервність та послідовність. На основі Програми розробляються робочі програми усіх видів практик, у яких конкретизуються мета, завдання, компетентності, якими повинен оволодіти здобувач освіти, результати навчання, зміст, організація, критерії оцінювання результатів проходження практики.

1.2. Програма розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93 (чинна редакція від 20.12.1994), Рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених Державною науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» (2013), Положення про практичну підготовку здобувачів вищої/фахової перед вищої освіти Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

1.3. Практична підготовка студентів КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради є невід'ємною складовою здобуття ними вищої освіти. Вона спрямована на формування інтегральних, загальних, спеціальних (фахових) програмних компетентностей, визначених відповідною освітньо-професійною програмою.

1.4. Мета практичної підготовки здобувачів вищої освіти – формування професійних компетентностей, вмінь застосовувати набуті теоретичні знання з дисциплін фахового спрямування в умовах закладів освіти різних типів і форм власності, оволодіння сучасними технологіями професійної діяльності.

1.5. Особливості практичної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта (освітня кваліфікація: бакалавр дошкільної освіти, професійна кваліфікація: вихователь закладу дошкільної освіти):

- наскрізний характер – відбувається упродовж 2-4 курсів навчання;
- системність і послідовність – реалізується як цілісна система взаємопов'язаних видів практик, передбачає поступове ускладнення професійних завдань, адаптацію до умов педагогічної діяльності;
- професійна спрямованість – забезпечується виконання типових професійних функцій вихователя дошкільної освіти;
- відповідність змісту сучасним освітнім реформам – передбачає виконання Державного стандарту дошкільної освіти та нормативно-правових актів у сфері дошкільної освіти;

– варіативність – відбувається застосування різних форм і методів роботи: педагогічне спостереження, проведення форм організації життєдіяльності дітей, занять, педагогічна рефлексія тощо;

– узгодженість із вимогами ринку освітніх послуг – урахування регіонального контексту професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, посилення її практичного складника через співпрацю із ЗДО.

1.6. У Програмі визначено організаційно-педагогічні передумови та змістові характеристики проведення усіх видів практики здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта (освітня кваліфікація: бакалавр дошкільної освіти, професійна кваліфікація: вихователь закладу дошкільної освіти).

## 2. ЗМІСТ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

2.1. Зміст практичної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта (освітня кваліфікація: бакалавр дошкільної освіти, професійна кваліфікація: вихователь закладу дошкільної освіти):

- Стандартом вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 01 – «Освіта/Педагогіка», спеціальність 012 – «Дошкільна освіта», затвердженим та введеним в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2019 № 1456.

- Професійним стандартом «Вихователь закладу дошкільної освіти», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 19.10.2021 №755-21;

- Освітньо-професійною програмою підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта (освітня кваліфікація: бакалавр дошкільної освіти, професійна кваліфікація: вихователь закладу дошкільної освіти), затвердженою вченою радою КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (протокол №1 від 30.08.2019, уведеної в дію наказом №60 від 02.09.2019), зі змінами і доповненнями, схваленими Вченою радою (протоколи №6 від 24.04.2024, №7 від 28.06.2024).

2.2. Навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта передбачено такі види практики\*:

Назва практики	Семестр	Тижні
Педагогічна практика у групах раннього віку	3,4	
Педагогічна практика у групах дошкільного віку	5-7	
Педагогічна практика в літній період	6	5
Комплексна педагогічна практика	8	6

Педагогічна практика в літній період, комплексна педагогічна практика проводиться з відривом від теоретичного навчання; педагогічна практика у групах раннього віку та педагогічна практика в групах дошкільного віку – паралельно із теоретичним навчанням.

\*Для студентів заочної форми (термін навчання 3 роки 10 місяців, на базі повної загальної середньої освіти) практика проводиться з відривом від теоретичного навчання. Терміни проходження педагогічної практики у групах раннього та дошкільного віку – по 2 тижні у III, IV, V, VI, VII семестрах; педагогічної практики в літній період – 5 тижнів у V семестрі, комплексної педагогічної практики – 4 тижні у VIII семестрі.

Для студентів заочної форми навчання (термін навчання 2 роки 10 місяців, на базі ОПС фаховий молодший бакалавр) практика проводиться з відривом від теоретичного навчання. Терміни проходження педагогічної практики у групах раннього та дошкільного віку – по 2 тижні у I, II, III, IV, V семестрах; педагогічної практики в літній період – 5 тижнів у IV семестрі, комплексної педагогічної практики – 6 тижнів у VI семестрі.

Терміни можуть бути змінені на основі договорів, укладених із директорами ЗДО (в такому разі практика відбувається у інші тижні, виділені на самостійне навчання). Специфіка організації практичної підготовки студентів заочної форми навчання може відрізнятися від денної, що відображається у робочих програмах практики.

2.3. Терміни проведення різних видів практики в межах навчального року може бути перенесено у зв'язку із обставинами, що мають відповідне документальне підтвердження (рішення вченої ради, накази ректора). Обов'язковим є збереження обсягу годин, передбачених на теоретичні заняття і практику.

2.4. Зміст кожного виду практики визначається робочою програмою, яка розробляється кафедрою згідно із стандартом, навчальним планом, освітньо-професійною програмою.

Робоча програма практики – це основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст і послідовність проведення практики, підведення підсумків, містить рекомендації щодо видів і форм контролю. Робоча програма практики розробляється та затверджується кафедрою (перезатверджується у разі внесення змін) перед початком навчального року.

2.5. Кафедра розробляє методичні рекомендації та облікові документи, що сприяють досягненню високої якості проведення практичної підготовки студентів.

### **3. БАЗИ ПРАКТИКИ**

3.1. Практична підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта (освітня кваліфікація: бакалавр дошкільної освіти, професійна кваліфікація: вихователь закладу дошкільної освіти) проводиться у закладах освіти, установах різних організаційно-правових форм і форм власності, які відповідають вимогам освітньо-професійної програми.

Базовими для проведення практики визначаються заклади дошкільної освіти. Бази практики повинні мати відповідне інформаційне, матеріально-технічне, кадрове забезпечення.

3.2. Визначення баз практики здійснюється на основі договорів про співпрацю, укладених з головами територіальних громад (або начальниками відділів освіти/гуманітарних відділів), засновниками приватних закладів,

центрів розвитку, керівниками громадських організацій тощо. Договори про співпрацю є підставою для укладання (безпосередньо із керівниками базових закладів та установ) договорів про практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Тривалість дії договорів узгоджується договірними сторонами і визначається особливостями проведення окремих видів практики, регламентується вимогами освітньо-професійної програми.

При визначенні баз практики та укладанні договорів про співпрацю враховуються можливості використання матеріально-технічних, інформаційних ресурсів закладів дошкільної освіти, їх кадрове забезпечення; вивчаються перспективи працевлаштування здобувачів вищої освіти; передбачаються шляхи залучення потенційних роботодавців як стейкхолдерів освітньо-професійної програми.

3.3. Здобувачі освіти можуть самостійно, з дозволу кафедри теорії і методики дошкільної освіти, обирати для себе базу практики. Здобувачі освіти, які навчаються за індивідуальним графіком, заочною, дуальною формою та поєднують навчання і роботу за фахом, можуть проходити практику за місцем працевлаштування.

#### **4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

4.1. Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

- розробка робочих програм практики;
- визначення базових закладів для проходження практики;
- укладання договорів про співпрацю, договорів про практичну підготовку;
- розподіл студентів за базами практики;
- ознайомлення із змістом і завданнями практики;
- призначення керівників практики;
- керівництво практичною підготовкою здобувачів вищої освіти;
- підготовка форм звітної документації за результатами проведення практики;
- оплата керівникам практики.

4.2. Види практики та особливості організації:

4.2.1. Педагогічна практика у групах раннього віку. Педагогічна практика у групах дошкільного віку.

Педагогічна практика в групах раннього віку проводиться зі студентами II курсу у III, IV семестрах, в групах дошкільного віку – зі студентами III-IV курсу у V, VI, VII семестрах один раз на тиждень у час, вивільнений від теоретичного навчання.

Метою педагогічної практики в групах раннього та дошкільного віку є поглиблення знань студентів з фахових дисциплін, оволодіння сучасними методами та формами організації освітнього процесу в групах раннього та дошкільного віку, формування професійних умінь, потрібних для догляду, розвитку, навчання і виховання дітей, виховання відповідального ставлення до професійної діяльності, потреби постійно поповнювати власні знання та

творчо застосовувати їх на практиці. Керівниками практики призначаються викладачі дошкільної педагогіки, психології, фахових методик.

Для проходження практики студенти академічної групи поділяються на підгрупи по шестеро (п'ятеро) осіб. Для керівництва практикою на кожну підгрупу призначається викладач-методист. Підгрупи, в свою чергу, поділяються мікрогрупи по 2 особи та закріплюються за віковою групою базового закладу дошкільної освіти. Керівник практики складає графік організації життєдіяльності дітей та занять, який узгоджується з керівництвом та вихователем закладу дошкільної освіти. У графіку зазначається: назва академічної групи, прізвище, ім'я, по батькові викладача-методиста, день і час практики, дані про базовий заклад; таблицею оформлюється послідовність проведення заходів роботи – прізвища, імена, по батькові студентів кожної мікрогрупи, дати проведення практики, відмітки про спостереження, записи форми роботи (Додаток 1).

При складанні графіка практики керівник планує проведення студентами заходів роботи таким чином, щоб відбувалось чергування: 1 год./тиж. – консультація для студента, 1 год./тиж. – проведення, оскільки оплата практики відбувається з розрахунку – 1 астрономічна година на студента в тиждень.

Практиканти обліковують свою роботу в щоденнику (загальні відомості про базу практики, вікову групу, спостереження за організацією життєдіяльності дітей, заняттями вихователів та інших студентів-практикантів), зошиті конспектів організації життєдіяльності дітей та занять в групах дітей раннього та дошкільного віку.

Педагогічні працівники закладу дошкільної освіти знайомлять практикантів з базою практики, комплектуванням груп, особливостями планування освітньої роботи вихователя, аналізують і оцінюють роботу студентів.

Викладачі коледжу, які керують цим видом практики, надають студентам методичну допомогу, проводять інструктажі, групові та індивідуальні консультації, а також здійснюють контроль за роботою практикантів.

#### 4.2.2. Педагогічна практика у літній період.

Педагогічна практика у літній період проводиться протягом п'яти тижнів на III курсі (VI семестр) з відривом від теоретичного навчання (після екзаменаційної сесії).

В основу практики покладено модульний підхід. Так, практична підготовка відбувається у два змістові модулі: підготовка до роботи в літній період (триває протягом тижня), робота у закладі дошкільної освіти в літній період (триває протягом чотирьох тижнів).

Модуль 1. Підготовка до роботи в літній період – акцентується увага на виробленні у студентів умінь планувати освітню роботу у закладі дошкільної освіти влітку, систематизації методичного інструментарію (дидактичні та рухливі ігри, атрибути до них, конспекти форм роботи з дітьми дошкільного віку, сценарії свят та розваг). Під час практики студенти вчать вести

документацію (щоденник спостережень, облік успішності студента) та набувають практичних навичок перспективного та календарного планування освітньої роботи. Зі студентами проводиться інструктаж з техніки безпеки та охорони життя і здоров'я дітей дошкільного віку в оздоровчий період (результати фіксуються у відповідному журналі).

Протягом тижня студенти відвідують базові заклади дошкільної освіти. Організуються зустрічі з директорами представниками ЗДО, тренінгові заняття, майстер-класи тощо. В кінці тижня студенти отримують допуск до роботи у ЗДО влітку.

Модуль 2. Робота у закладі дошкільної освіти в літній період – практика організується з метою формування вмінь організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти в літній період (ігрову, пошуково-дослідницьку, дозвіллеву діяльність дітей), використовувати сучасні форми фізкультурно-оздоровчої, валеологічної роботи.

Студенти академічної групи розподіляються за ЗДО. Для керівництва практикою призначається викладач-методист. Кожен студент коледжу закріплюється за певною віковою групою. За час педагогічної практики він повинен відвідати та проаналізувати 6 форм організації життєдіяльності дітей дошкільного віку у інших студентів-практикантів або вихователів.

У 1, 2-й день практики студенти ознайомлюються з організацією роботи закладу дошкільної освіти, вивчають документацію, спостерігають та аналізують роботу вихователя, готуються до самостійної роботи на посаді вихователя (складають календарні плани освітньої роботи на період практики, конспекти форм організації життєдіяльності дітей).

Під час літньої педагогічної практики студенти здійснюють всебічне виховання дітей, добираючи для цього конкретний зміст роботи і засоби педагогічного впливу. Організують та проводять різноманітні види художньо-мовленнєвої, зображувальної, ігрової та трудової діяльності, форми фізкультурно-оздоровчої роботи, розваги, виготовляють необхідні дидактичні посібники, ігровий матеріал. Студенти проводять роботу з батьками: бесіди, консультації щодо виховання дітей, залучають батьків до участі у святах, розвагах, екскурсіях та інших формах роботи з дітьми.

В останній день практики студенти спостерігають за роботою вихователів та завершують оформлення звітної документації: щоденник педагогічних спостережень, календарний план освітньої роботи, конспект показової форм роботи з дітьми, конспект виховного заходу з батьками, звіт про педагогічну практику, облік успішності, характеристику.

Повсякденний контроль за роботою практикантів в закладі дошкільної освіти здійснює вихователь, який консультує, аналізує та оцінює роботу практикантів. Загальне керівництво літньою педагогічною практикою в закладах дошкільної освіти здійснюють методисти практики. Вони допомагають практикантам у складанні планів роботи, консультують їх, спостерігають, аналізують і оцінюють роботу практикантів.

#### 4.2.3. Комплексна педагогічна практика.

Комплексна педагогічна практика є завершальним етапом практичної підготовки майбутнього вихователя. Проводиться вона згідно з навчальним планом у VIII семестрі протягом шести тижнів.

До комплексної педагогічної практики допускаються лише ті студенти, які успішно пройшли всі попередні види практики. У кінці VII семестру проводяться інструктивні наради для студентів, інструктаж з техніки безпеки (результати фіксуються у відповідному журналі). Керівниками призначаються викладачі дошкільної педагогіки, психології, фахових методик.

У перші два дні практики студенти ознайомлюються з умовами діяльності закладу дошкільної освіти, педагогічним колективом, матеріальним забезпеченням освітнього процесу. Вони спостерігають та аналізують педагогічну діяльність вихователя-наставника, вивчають систему планування освітньої роботи в закладі, в групі, ознайомлюються з досвідом роботи вихователів, передовим досвідом педагогічного колективу.

Протягом практики студенти проводять заняття, форми організації життєдіяльності дітей дошкільного віку, виготовляють необхідний дидактичний матеріал, наочні посібники. Практиканти організують роботу з батьками дітей (індивідуальні та групові консультації, тематичні виставки і батьківські збори); проводять експериментально-дослідну роботу згідно з темою курсового дослідження.

Контроль за практичною підготовкою студентів у закладі дошкільної освіти здійснюють вихователі-наставники. В обліку успішності студента вони виставляють оцінки за проведені види роботи. Загальне керівництво практикою здійснює директор ЗДО, який забезпечує необхідні умови, контролює роботу педагогічних працівників з практикантами, відвідує вибірково заняття студентів.

Під час комплексної педагогічної практики студенти отримують консультації викладачів коледжу. Керівники відвідують заняття, форми організації життєдіяльності дітей, які проводять студенти, якщо бази практики є заклади дошкільної освіти міста Луцька.

## **5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

5.1. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти здають керівнику практики від коледжу (методисту) звітну документацію. Форми звітної документації визначаються робочою програмою кожного виду практики. Основна форма звітності – це звіт, підписаний і оцінений безпосередньо керівником від бази практики. Звіт має містити відомості про виконання студентом завдань практики, висновки і пропозиції. Звіт разом із документами (щоденник, облік успішності, характеристика тощо) подається студентом керівнику практики від коледжу (методисту). Звіт з практики захищається студентом під час проведення диференційованого заліку.

5.2. Оцінювання результатів проходження практики здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у

національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

#### **Шкала оцінювання: національна та ECTS**

Оцінка за національною шкалою (чотирибальною)	Оцінка за ECTS	Бальна шкала навчального закладу
<b>«відмінно»</b>	A	90 - 100
<b>«добре»</b>	B	85-89
	C	74-84
	D	71 -73
<b>«задовільно»</b>	E	65-70
	F	41 -64 (із можливістю перездачі)
<b>«незадовільно»</b>	FX	<40 (з обов'язковим повторним курсом)

5.3. У робочих програмах практик визначаються критерії оцінювання результатів практичної підготовки, розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти впродовж її проходження.

5.4. Облік проведеної роботи під час практики ведеться викладачем-методистом в журналі, де фіксується зміст взаємодії із здобувачами освіти (індивідуальні консультації, проведення занять, виконання завдань тощо), виставляються оцінки.

5.5. Підсумки практичної підготовки підбиваються на підсумкових конференціях, засіданнях круглого столу, інших практико-орієнтованих методичних заходах. Директори базових закладів, вихователі-практики беруть активну участь в оцінюванні, обговоренні та аналізі результатів практики.

5.6. Результати практичної підготовки здобувачів вищої освіти обговорюються на засіданнях вченої ради, ради факультету, кафедри, висвітлюються на офіційному сайті коледжу та у соцмережах. Пропозиції, внесені у звіти здобувачами вищої освіти, рекомендації, зазначені у відгуках від випускників, від працівників базових закладів (установ, організацій), стейкхолдерів, розглядаються та беруться до уваги при визначенні перспектив організації практики.

### **6. ОПЛАТА ЗА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИЧНОЮ ПІДГОТОВКОЮ**

6.1. Оплата праці за керівництво практикою проводиться згідно з чинним законодавством за фактичну кількість виконаних навчальних годин.

6.2. Оплата праці безпосередніх керівників практики від бази практики здійснюється за рахунок коштів коледжу, передбачених в кошторисах на практику за нормами погодинної оплати. Оплата здійснюється раз в семестр (після завершення практики) відповідно до поданих від базових закладів відомостей.

6.3. Оплата за керівництво практикою здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта (освітня кваліфікація: бакалавр

дошкільної освіти, професійна кваліфікація: вихователь закладу дошкільної освіти) здійснюється з розрахунку 1 година на одного студента на один тиждень (для безпосередніх керівників від закладу вищої освіти та працівників підприємств, закладів, установ та організацій).

6.4. Перед початком навчального року розробляється Розрахунок годин, відведених на оплату практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Цей розрахунок затверджується вченою радою коледжу, вводиться в дію наказом ректора.

Розроблено: \_\_\_\_\_



Олена ПУШ

Аліна ЦИПЛЮК